

CENT ODLIŻEN:

Za wiersz milimetry przed tekstem 26 groszy, za tekst i nadruki 20 groszy, za tekst 10 groszy. Drobne ogłoszenia po 3-8 groszy za wiersz. Najmniej 80 groszy. Tytuły drukiem podwójnie. Zagniatane 100 proc. drożej.

W numerach świętecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Każda sowa podwyżka obowiązująca jest w całości przyjęcia ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

ISKRA

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Adres dla listów i depesz:
„ISKRA”. Sosnowiec.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 61553.

Prenumerata wynosi:

zł. 2

Z odnośnikiem miesięcznie:
zł. 2,50.

W Zagłębiu po za Sosnowcem, Bezdzielem i Dąbrową: zł. 2,50.

Z przesyłką pocztową
zł. 2,50.

Zagniatka 4 zł.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego 4, Telefon 64.
ADMINISTRACJA: Debliska 1, Tel. 73.

== Będzin, Małachowskiego 7. == Dąbrowa, Sobieskiego 8, tel. 73. == Katowice, Szopna 4.

Znakomity powieściopisarz, młody i podróżnik WACŁAW SIEROSZEWSKI WYGOŁOSI 3 ODCZYTU O JAPONII.

W czwartek, dnia 9 października o godz. 8 wiecz.
w **SOSNOWIECU**, w sali „Zanobza” przy ul. Kościelnej.

W piątek, dnia 10 października o godzinie 6-8 wieczorem
w **BĘDZINIE** w sali kina „CURSU”.

W sobotę, dnia 11 października o godz. 8 wiecz.
w **DĄBROWIE** (Jordana) w sali ziemianinów.

150 przeczyszczeń służy do ilustracji odczytów.

Zw. lud. nar. a rząd.

Sosnowiec, 8 października.

Klub parlamentarny związku ludowo - narodowego, nie czekając na rozpoczęcie sesji parlamentarnej, zebrał się w tych dniach, o dbył gruntowne narady nad położeniem zewnętrznym i wewnętrznym państwa, nad polityką i postępowaniem rządu w okresie ferii sejmowych i poglądy swe wyraził w formie uchwał, ogłoszonych w pismach.

Uderza w nich przewidywany nacisk, jaki położony został na sprawy zagraniczne, angażujące przyszłość i pomyślność Polski. Powody do tego są dwa: 1) poważna sytuacja międzynarodowa i 2) niedołężna i nawet pod pewnymi względami wyraźnie szkodliwa polityka rządu w tej dziedzinie. Na terenie międzynarodowym żłobi sobie drogę coraz zachwalej myśl o rewizji traktatu wersalskiego, o myśli germanofilia. Rząd polski, rząd państwa najbardziej zainteresowanego w tym, aby jego granica zachodnia, tym traktatem określona, nie mogła być zakwestionowana, pozwala ministrowi spraw zagranicznych i przewodniczącemu delegacji polskiej w lidze narodów, gdzie dokonana została próba tego zakwestionowania, na uprzejme milczenie i flirt z niebezpiecznymi dla Polski tendencjami.

Dlatego też klub zw. lud. nar. zwraca w swej uchwale uwagę zagranicy, że powstaje dziś, z wyjątkiem Niemiec i sowiektów, dążenie do utrwalenia pokoju i bezpieczeństwa w świecie, najbardziej przeciwstawia się i zagraża właśnie ta myśl i tendencja do rewizji traktatów pokojowych. To czyni pod adresem zagranicy. Do rządu zaś polskiego kieruje protest za zachowanie się jego delegacji na terenie genewskim oraz oświadczenie, że odrzuca jego dążenia do stworzenia komisji mieszanej w województwach poznańskim i pomorskim, ponieważ „mogłyby one wstrząsnąć wykonanie niewątpliwych praw, przysługujących nam z traktatu wersalskiego”.

Jest w tem oświadczeniu potępienie polityki ministra Skrzyńskiego, polityki koncesji z praw Polski dla przy-podobania się germanofilskim prądom w świecie, działającym pod nazwą pacyzmu, ale czyni w nim i pod adresem całego rządu zwrócone ostrzeżenie, że lekceważąc sobie niebezpieczeństwo niemieckie, że nie zdaje sobie sprawy z doniosłości każdego kroku własnego w dziedzinie stosunków polsko-niemieckich, że ulega szkodliwym wpływom reprezentowanym nawet w radzie ministrów. Dlatego też klub zw. lud. nar. żąda

w drugim punkcie swych uchwał „powołania szerokości sfer obywatelskich i gospodarczych” do komisji przygotowującej projekt traktatu handlowego z Niemcami, aby „zabezpieczyć w nim pełną samodzielność gospodarczą i polityczną Polski”.

Reszta uchwał dotyczy polityki wewnętrznej rządu, który w tej dziedzinie również popełnił sporo zaniedbań i błędów mimo przestóg i wyrażonych żądań ze strony zw. lud. narodowego. W sprawie bezpieczeństwa na kresach wschodnich rząd zachowuje się chwiejnie i lekko, waha się nawet po ostatnich skandalicznych nadpadach, wprowadzić tam szan wyjątkowy na krótki choćby przeciąg czasu.

Klub zw. lud. nar. wyraźnie stwierdza, że „bezwzględność rządu i agitacja zbrodniczych żywiołów doprowadziły do dzisiejszego stanu, który wymaga energicznych zarządzeń”. Z kolei klub domaga się lojalności od rządu w wykonywaniu i komentowaniu ustaw, uchwalonych za zgodą wszystkich stronnictw polskich, w sprawach kresowych, w czym zgromadził specjalnie minister Skrzyński, zapowiadając w Genewie utworzenie uniwersytetu rosyjskiego — we Lwowie. Ponowił następnie klub zw. lud. narodowego potępienie dla dowolności nieprawnej, z jaką odbywa się wymiar niektórych podatków, a z drugiej strony żąda surowej kary na przestępców w stosunku do skarbu państwa.

Ostatni punkt uchwał zawiera ciężkie oskarżenie. Użyty jest w nim wyraz „korupcja polityczna”. Oskarżenie to odnosi się do stosunków, jakie istnieją między stronnictwami lewicą a rządem. Chodzi w nim o szantaż, jaki uprawiają pewni postacie lewicowcy, uzyskując od rządu wzajem za obietnice poparcia parlamentarnego — kredyty, zaliczki, zamówienia i koncesje wywozowe dla spółek, kooperatyw rolnych i banko-

wych, zakładanych przez siebie głównie dla tych zaskoków rządowych. Rząd szantażowi temu ulega bez oporu, mimo ciężkie położenie skarbu, jak gdyby uważał, że korumpując pieniądze stronnictwa lewicowe, wzmacnia podsiady politycznej swej egzystencji. Myśli się, gdyż wzmagają apetyt korumpowanych, którego zupełnie nasyć nie zdoła, oraz ich zuchwalstwo, które nigdy nie jest wiecie chlebowadcy. Zapomina za rząd zupełnie, że w ten sposób rozkłada się życie publiczne w państwie, podrywa podstawy moralne społeczeństwa, osłabia jego zaufanie do instytucji parlamentarnej.

Zrozumiała jest całkiem rzeczą, że wykonywający te i takich błędów, uchybień i

wład rządu, który przestał być w czasie ferii sejmowych rządem p. Grabskiego, a w którym dominująca stanowisko zajął min. Sikorski wspólnie z ministrem Skrzyńskim, klub zw. lud. nar. ponowił obecnie w sposób bardziej tylko stanowczy, swoją uchwałę z dnia 21 lipca b. r., że „za działalność obecnego rządu nie bierze żadnej odpowiedzialności”.

Jest to zapowiedział, że o ile rząd obecny nie zmieni swego postępowania, nie zerwie z dotychczasowymi błędami, nie zabierze się do energicznej obrony zewnętrznej i wewnętrznej podstaw państwa, to narazi się w nadchodzącej sesji sejmowej na stanowczą opozycję, podyktowaną jedynie dobrem państwa.

Tydzień lotniczy w Zagłębiu.

5—12. X. 24.

Sosnowiec.

Lotnik wczoraj nie przybył... Tymu przybył oczekiwało na szczele spieniecia do godz. 4 po pol. śląsk taksy wroko w niebo i wszystko daramie.

W Krakowie panowała mgła, deszcz i lotnik nie mógł wyruszyć. Może się uda jeszcze komitetowi zaprosić go na inny dzień.

Odczyt o lotnictwie, zgodnie z zapowiedzią odbędzie się w sali szkoły Staszica dziś o godz. 7 i pół wieczorem. Wstęp od 20 gr. do 2 złotych.

Dziś w sali magistratu odbędzie się o godz. 8 posiedzenie komitetu wykonawczego, na które przesiadają o przybycie delegacji z tych miejscowości, gdzie nie urządzano obchodu lotniczego.

Delegaci mają otrzymać afisze, broszurki, ulotki, nalepki, samolotki i t. p.

W sobotę wieczorem w teatrze specjalne przedstawienie na rzecz „Tygodnia lotniczego”. Musi być pełno!

Dąbrowa.

Obecnie komitet tygodnia lotniczego zajęty jest urządzeniem wystawy lotniczej.

Z Krakowa sprowadzony będzie oryginalny samolot, aby ludność mogła zaznajomić się z tym wynalazkiem, prócz tego szeregi modeli, tablic i wykresów obrazujące rozwój lotnictwa zagranicą i stan jego w nas.

Wyjaśnianie na wystawie odziegi będą dyktujące instrukcję, wygłaszając co pewien czas pogadanki z dziedziny lotnictwa.

Jedną z firm polskich skorzystała z nadającej się sposobności i urządziła na wystawie pokój kilimów, przeznaczając pewien procent na cele lotnicze.

Zakład lotniczy p. Radzi-kowskiego wykonał szereg zdjęć z niedzielnego pochodu lotniczego i cały nakład ofiarował komitetowi tygodnia do rozprowadzenia.

Dziś ogłoszony wynik tygodnia lotniczego przesyła 7 tys. zł. na użytek jednak przypuszczać, iż przy zakończeniu suma ta wzrośnie dwukrotnie.

W tych dniach odbędzie się także przedstawienie we wszystkich kinach miejscowych na dochód tygodnia, projektowane jest również urządzenie kiermaszu.

Jankei stwierdził, że zapasy zboża są krajowego, pomimo nieurodzaju są najzupełniej wystarczające i niema m o w y o gromadzeniu zapasów zboża zagranicznego.

Komitet ekonomiczny powołał zasadniczą decyzję, że należy ustabilizować ceny mąki i zboża na dłuższy okres czasu.

Rozstrzelanie 16 bandytów.

Część bandy łutnickiej poniosła już zasłużoną karę.

Pińsk, 7 października.

(Przez telefon).

Sąd doraźny w Pińsku wydał dziś 16 wyroków śmierci. Skazani należą do uczestników bandy łutnickiej, która dokonała napadu na pociąg pod

Łowczą. Prezydent Repliej nie skorzystał z prawa łaski, wobec czego wszystkie wyroki śmierci zostały dzisiaj wykonane.

Państwowa rada ministrów.

Warszawa, 7 października.

(Przez telefon).

W tych dniach ogłoszony zostanie statut państwowej rady spozycowej. Do rady tej wejdzie 5 przedstawicieli spółdzielni, 5 przedstawicieli miast i 5 osób z nominacji rządu.

Te ostatnie nominacje zostały dzisiaj podpisane. Rząd zamianował swymi przedstawicielami: wicemarszałka sej-

mu Gdya (ch. d.), posła Ostrow skiego (piast), Łypaciewicz (wyzwolenie); Bohowskiego (pps) i Roguszcza (opr).

Radzie przewodniczyć będzie premier Grabski.

Rada będzie miała decydujący wpływ na ustalenie cen mąki i zboża.

Powrotna fala drożyzny.

W dniu 1 października lokalne komisje do badania kosztów utrzymania wykazały znaczną wyżyzkę cen, wykazały wzrost drożyzny, który wahał się w granicach od 3 do 10 procent. W Zagłębiu wzrost drożyzny określony został na 6,6 proc. Stopniowe podnoszenie się cen artykułów pierwszej potrzeby w okresie, gdy pieniądź nasz jest ustabilizowany i nie wskazuje poważniejszych wahań, jest zjawiskiem bardzo groźnym, gdyż może spowodować zachwianie równowagi budżetowej. Zwiększająca się bowiem drożyzna doprowadziła musi siłą rzeczy do udzielania podwyżek urzędnikom i do czynienia całego szeregu nieprzewidywalnych wydatków, które naruszą równowagę budżetu. Dlatego właśnie należy podjąć już teraz energiczną akcję w kierunku zwalczania drożyzny i niedopuszczenia do wyżyzki cen artykułów pierwszej potrzeby.

A przecież poczynania rządu nie świadczą bynajmniej o poważnych i konkretnych w tej dziedzinie zamarach. W sferach rządowych mówi się bo-

wiem dużo o przyczynach drożyzny, a więc przewidywaniem o neurozadach i o wysokiej stopie procentowej, ale zapomina się najzupełniej o wywozie artykułów pierwszej potrzeby, o przemycaniu żywności, uprawnianiem na wielką skalę do Niemiec i ogólnie o ten sposób krąży z najeździelem drożyzny.

W pierwszym więc rzędzie należy przeprowadzić bezwzględny zakaz wywozu artykułów pierwszej potrzeby i zakaz ten zrealizować przy pomocy ścisłej bardzo ochrony granic.

Następnie należy obniżyć cła od importowanych do Polski artykułów pierwszej potrzeby, aby w ten sposób obniżyć ich ceny na rynku wewnętrzny. Narazie jednak rząd żądać poważniejszych kroków w tej dziedzinie nie przedsięwziął i to właśnie nie pozwala nam patrzeć spokojnie w przyszłość, zwłaszcza jeżeli się zwąży, że ciężary drożyzny spadną na barki ludności pracującej w Zagłębiu, któremu inflacja tak dotkliwie dała się we znaki.

SKANDAL.

Warszawa, 7 października.

W czwartek, dnia 2 h. m. tuższej przedstawiciel słynnej berlińskiej firmy zbożowej „Frühling” p. Polak, otrzymał z głównego urzędu przywozu i wywozu zwolnienie na wywóz z Polski 330 wagonów żyta.

Skupem żyta dla Niemiec zajmować się będzie firma Szwalbendorfa i Heinberga.

Między głównym urzędem

przywozu i wywozu a firmą berlińską Frühling pośredniczyło podobno brat wiceprezesa głównego urzędu przywozu, p. Hałajkowski.

A w kraju mówi się o 30 pr. niedoborze żyta i o tem, że zapotrzebowanie wewnętrznej konsumpcji trzeba będzie pokryć importem mąki zagranicznej.

Czy to wszystko prawda? Donosi o tem „Kur. Czerwony”.

Czy to nie zadrogo?

Do wzrostu kosztów utrzymania przyczynia się wzrost cen i płac pobieranych za różne usługi. I tak w Warszawie przy wskaźniku przedwojennemu, oznaczonym jako 100, honorarium lekarza wynosi 376, pełnomocnictwo u rejenta 375, strzyżenie 375, protekt weksla u rejenta 226-1000, porada w lecznicy 226

podzielowanie obuwia 219, wpiś skłony 205, zapłomby, zęba cementem 188, oraz szeregu innych dziedzin, których nie można ująć w state cyzycy ze względu na wielką dowolność kształtowania się cen; dotyczy to wynagrodzeń za pracę inżynierów, chemików, adwokatów, krawców, palii itp.

Jeszcze sprawa szpitala. Jak się dowiadujemy z Warszawy, sprawa szpitala miejskiego w Dąbrowie nie przedstawia się tak różowo. Wprawdzie województwo wstrzymało umieszczenie do d. 1 października r. b. szpitala z dotychczas zajmowanego budynku, zastrzegając, iż decyzja ta jest marodą na do chwili rozstrzygnięcia kwestii przez ministerium, ale dowiadujemy się, iż ministerium, mimo o wszystko, postanowiło budować jeszcze w tym roku odebrać i miasto musi być przygotowane na tę ewentualność lub na zlikwidowanie szpitala.

Ponieważ o zwinieciu szpitala nie może być mowy, magistrat powinien zająć się wynalezieniem choćby prowizorycznego pomieszczenia, aby nie było zakazowania, gdyż w tym roku na rozpoczęcie budowy własnego szpitala jest zapóźno i niespodziewana decyzja ministerjalna mogłaby

Kronika. Kalendaryz.

Dziś Pelagi, Brygidy
Jutro Dionizego b. m.
Wsch. słońca 5.31
Środa
Zach. „ 5.21

Pogoda na dziś. Połenszenie się stanu pogody, miejscami, zwłaszcza północno-wschodnie deszcz. Poziom dość ciepło, wiatry południowe.

Z towarzystwa literacko-artystycznego w Sosnowcu. Nowy zarząd towarzystwa okazuje jak na początek swej działalności dużo energii i inicjatyw. Utworzono już sekcję chóralną pod kierownictwem, znanego na terenie Zagłębia ze swej głębokiej kultury muzycznej, prof. Guzikowskiego z Dąbrowy, oraz zaproszono do współudziału najwybitniejszych siły muzyczne w Zagłębiu, tak, iż jest nadzieja, że projektowane poranki muzyczne, których zadaniem będzie danie obrazu muzyki polskiej i zagranicznej, staną na wysokości zadania. Kierownictwo sekcji objął p. Czarnowski. Sekcja malarska otwiera 19 h. m. w salach Trojadera wystawę obrazów. Współudział zapewnił oprócz malarzy zagłębiowskich i śląskich gości z Warszawy i Krakowa też miary, co Welas, Akseutowicz i inni.

By umocnić masowe zwiedzenie wystawy muzycznej i słowno-roboć, zmniejszono opłatę dla zwiedzających korporacyjnie do 10 groszy od osoby. Kierownictwo sekcji spoczywa w ręku p. Wrzesińskiego.

W planach sekcji literackiej leży urządzenie odczytów, wieczorów recytacyjno-dyskusyjnych, prelekcji w czasie poranków muzycznych-wokalnych, zorganizowanie nadsłonek artystyczne, oraz wydawanie miesięcznika, poświęconego sprawom kultury i sztuki na terenie Zagłębia. Sekcja pozostaje pod kierownictwem p. T. Dobrowolskiego. Zarząd t. w. zwrócił się do szerokiego kręgu osób z Zagłębia i zamiejscowych, którym są bliskie i drogie sprawy kultury i sztuki z prośbą o współpracę i żywi nadzieję, że w swych poczynaniach znajdzie żywciele i gorące poparcie.

Serję odczytów, organizowanych przez sekcję literacką, rozpocznie wieczór autorski p. Juliusza Kadena-Bandrowskiego.

Jeśli zarząd wytrwa w swych zamiarach, to Zagłębie, podnoszące się z upadku ekonomicznego i rozwijające się pod względem architektonicznych, zapewni znakomicie lukę w swolch brakach kulturalnych.

Z sali odczytowej. Wiadomość o przyjeździe znakomitego pisarza, prezesa związku literatów w Polsce, Juliusza Kadena-Bandrowskiego wzbudziła w szerokich kręgach inteligencji Zagłębia zrozumiałe zainteresowanie.

Autorem zwyciężym przyjętym od-

dawna zagranicą przed ogłoszeniem drukiem podzielił się z publicznością najcenniejszymi utworami ze zbioru nowel, znajdujących się już pod prasą drukarską, a który to zbiorek w kołach wzmianczonych miłośników literatury cieszy się już wielkim uznaniem.

W tonie tym p. t. „Masto mojej matki” ekscentryczny autor „Giełazka Barca” porzucił swój dawny sposób tworzenia, osiagając nowymi, podobno bardzo porocznymi środkami, nową siłą, jaką wyraził, że, jak wiadomo z występów p. Kadena, jest on znakomitym recytatorem, to istotnie przypuszczac należy, że recytacja jego własnych utworów będzie prawdziwą uctą tych słów. P. Bandrowski wystąpi w Sosnowcu, a nadto w Dąbrowie i na Niemcach.

KINO „ZAGŁOBA”

Baczność Od 6-go października i dni następn. Baczność

POLA NEGRI,

Emil Janigis, Harry Liedke i R. Szyncel

występują w najgłośniejszym i bezkonkurencyjnym filmie p. t.:

„MADAME DUBARRY” w 7-miu wielkich odcinkach

i od wieczór świąteczny nieprzerwanie tłumy żądnych wrażeń.

Anons! Od poniedziałku 13-go października. Anons!

Wielki maszynowy dramat p. t. „OGNISTE ZNAMIE”

Wkrótce ukaze się dawno zapowiadany, jedyny najpotężniejszy film świata, o którym wszyscy niebawem będą mówić. Który wszyscy będą chcieli zobaczyć!

„Czterech Jeźdźców Apokalipsy”

podług powieści VASCO VÁNCZA

Film, który w zachwyt wprowadzi widzów. Film który przez miesiąc całe wypełnia Kina Pariza, Londynu, Now-Yorku.

Temat rozpraw Ligł Narodów. Mór — Wojna — Głód — Śmierć.

Świat po kłopotach. Rzecz dzieje się w Warszawie, w Paryżu, w Berlinie, we Francji, w Belgii i na polach bitwy wojny światowej.

Kino „SPINKS”

Dla młodzieży dozwolony!

Od poniedziałku 6-go do niedzieli 13-go października

Największy polski film delectywy p. t.:

„Miłość przez ogień i krew”

Główne postacie dramatu: Marszałek Józef Piłsudski, generał

Haller, premier Witos, Ka. Skorpuka, Lenin, Trocki.

Wykonawcy: Śliwicki, Kucharski, Barwinski, Gawlikowski, Benda, Szarkowski i Dymasz. Pichot-Szliwicka, Cieszkowska, Marcello-Palkowa, Damin-Osmolska i Maciejowska. Reżyser: Jan Kucharski.

TEATR „CORSO”

BĘDZIN.

TEATR „CORSO”

Od czwartku 2 do poniedziałku 6 października r. b.

Salagier sezoni! — 2 serie razem! — Uluścicy warszawskiej publiczności Konrad Weidt, Erna Morana, Janina Desni, H. Valentin i inni odznaczają główną rolę w monumentalnym zamie p. t.

„WILHELM TELL”

(BUDOWNIK O WOLNOŚCI)

osmalny na tle groźnej powieści F. v. Schlegla Szylpera.

Jeszcze dzieje się w Szwajcarii za czasów panowania okrutnego tyra, namiastnika rządu austriackiego Gieslera, w świetnie kreacji K. Voldta. Do obrazu przegrzwa zastosowana muzyka. — Ostatni seans 8.30 wiecz.

BĘDZIN.

Kino-teatr „Nowości”

BĘDZIN.

Od soboty 4 do wtorku 7 października w. demostrowany będzie salagier z życia porwanej europejki w Chinach.

Tajemnicza biały twarzy

Wielce ciekawy sensacyjny amerykański wielki dramat w 6-ciu zaktach

ze słynną pięknią artystą w roli głównej

Muzyka ściśle do obrazu zastosowana. — Ostatni seans 8.30 wiecz.

Reklama jest dźwignią handlu!

NADESLANE.

LEON BRACIEJOWSKI

w Krakowie, Grodzka 5-7, zawiadamia, że nadadzie listownie i zimowe

PLASZCZE I KOSTJUMY

Wielki wybór 1873 Ceny niskie!

pociągają nieprzyjemnie dla miasta skutki.

Władze centralne w swem postanowieniu opierają się głównie na przewlekaniu sprawy przez magistrat, gdyż kwestja oddania budynku ciągnie się od trzech lat ministerium nie ma gwarancji, iż dalsze prolongata, zostalaby przez miasto nalezyte wyekska, na c. j. ze postawionych w tym czasie kosztów własny.

Sprawa jest pilna i magistrat musi pomyśleć rozwiązanie nowy względy.

Apel do społeczeństwa. Pisaliśmy już o niezwykle trudnych warunkach, w jakich młodzież szkoły górniczo-hutniczej w Dąbrowie zdobywa wiedzę.

Wielki procent wychowanków idzie o własnych siłach i musi ciężką pracą w kopalniach zarabiać na życie i opłacenie szkoły, nie też dziwnego, iż często stwierdza się tu zupełne wyczerpanie fizyczne, a nawet zapadanie na zdrowie, gdzie gruczoła odżywcze wydłuża rolę.

Dodać należy, iż ze względu na obszerny program, lekcje trwają do godz. 5 lub 6 wiecz., gdyż uczniowie prócz wiedzy teoretycznej, muszą pracować w warsztatach i przechodzić kurs praktyczny.

A przecież doświadcza to ma także potrzeby duchowe i nie można wymagać, aby człowiek w zaraniu życia poprzestał wyłącznie na suchej nauce.

Z zaspokajaniem potrzeb tych sprawa przedstawia się jeszcze gorzej, gdyż najważniejszą rzeczą, to jest książka, jest rzeczą trudną do zdobycia, biblioteka bowiem szkolna liczy zaledwie około 50 tomów.

O kupnie książek, rzeczy trudnej dziś dla przeciętnego inteligenta, może tylko marzyć młodzież szkolna, to też obowiązkiem społeczeństwa jest przystąpić z pomocą.

Przebież w każdym niemal domu jest pewna ilość dawno już przeczytanych i leżących bez użyciu książek, które oddane do biblioteki szkolnej, zapoznałyby młodzież z literaturą naszą i obcą.

Familijnymi, iż 60 proc. uczniów są to dzieci Dąbrowy, o których dbać powinno miejscowe społeczeństwo i jeżeli wychowankowie wyjdą ze szkoły nalezyte rozwinięci, zyska na tem kraj cały.

Uiamy, iż apel nasz nie przebrzmie bez echa i wkrótce biblioteka szkolna wzrośnie do godziwego rozmiaru.

Serw Dąbrowie ludzkość dobrej woli, rozumiejącą ważność sprawy i na nich głównie liczymy.

Bez adresu. Niektóre instytucje w Sosnowcu zapominają, że oprócz "Polonii" i "Gazety Ludowej" jest jeszcze trzecie pismo miejscowe, które wprowadzić wychodzi dopiero kilkanaście lat, ale jest i zowie się "Iskra". Należałoby więc i nas choć od czasu do czasu zawiadomić np. o posiedzeniu rady miejskiej, które się ma odbyć podobno jutro i t. p.

Hygiena w szkolnictwie. Pod przewodnictwem referenta o. Dziubickiego w magistracie miasta Będzina odbyła się konferencja kierowników publicznych

szkół powszechnych miasta Będzina.

Na powyższej konferencji obrzennie omawiano sprawę utrzymania higieny wśród dziatwy szkolnej.

Ze względu na zbyt szcysły lokal miejskiej ładni w Będzinie, postanowiono choć dwa razy do roku poddać dzieci skłonie wykąpaniu, które rozpocznie się w przyszłym tygodniu.

Szkoda wielka, że dziatwa szkolna nie będzie mogła korzystać z ładni, lecz i tu początek skromny, ze strony magistratu należy przyznać z uznaniem.

Skoromowa o higienie szkolnej, pożądaną byłoby rzecz poddać dziatwę szkolną ogólnemu przeglądowi lekarskiemu, który winien odbywać się w pewnych określonych terminach.

Podatek majtkowy. Z dn. 10-ty m. b. upływa termin ulgowy wplatania drugiej zaliczki i pierwszej raty podatku majtkowego, przysługująci płatnikom, którzy drogi parcelacji swych majtków zamierzali uzyskać środki na pokrycie podatku majtkowego, oraz tym płatnikom, którzy korzystali z indywidualnych ulg, udzielonych im w formie wstrzymania kłopotów egzaminacyjnych przez dyrektorów izb skarbowych i z naczelnika wydziału skarbowego województwa śląskiego.

Wszystkie te odroczenia stanowią znaczną ulgę dla płatników, spowodowały jednak poważne umniejszenie wpływu podatku majtkowego. Z uwagi na upływający z dn. 10-ty m. b. termin płatności pierwszej połowy drugiej raty podatku majtkowego, ulgi w spłacie drugiej zaliczki pierwszej raty muszą ustać, a dalsze odroczenia należności z tego tytułu nie może być udzielane.

W myśl tego odpowiedniego rozporządzenia ministerium skarbu po dniu 10-ty m. b. łąby skarbowe zarządzały przymusowe ściąganie zalegających jeszcze kwot drugiej zaliczki i pierwszej raty wraz z karami za zwłokę od tych płatników, którzy odroczone im terminu nie otrzymali.

Przyjazd ministra. W poniedziałek, dn. 13. p. m. przyjeżdża do Zagłębia minister handlu i przemysłu, p. Kiedroń. celem zapoznania się na miejscu ze stanem w warunkach gospodarki pierwszemu rzemieślniczo. P. minister zabawi w Zagłębiu dwa dni i odbędzie kilka konferencji.

O zabezpieczeniu stacji. Rozległa stacja kolejowa w Dąbrowie nie posiada zabezpieczenia, w postaci plotu lub muru, to też kraździe z wagonów są tu na porządku dziennym. Plaga ta daje się szczególnie we znaki na Łabędzkiej, gdzie całe rodziny utrzymują się wyłącznie z kraździe kolejowych.

W tym pierwszym razie kradzieże były był czas, że handlarze wzięli dziennie po dwa, trzy wagony węgla, pchodzące z kraździe.

Onegdaj urządzono obławę na tych rzemieślników i ujęto na gorącym uczynku 10 osób.

Ponięważ skarb ponosi duże straty należałoby teren kolejowy na Łabędzkiej bezwzględnie zabezpieczyć, jak to w ubiegłym roku uczyniono na Dębinkach.

Wystawa szkolna. W państwowej szkole górniczo-hutniczej w Dąbrowie urządzono interesującą wystawę prac, wykonanych przez wychowanków tej uczelni.

Na wystawie każdy naocznie mógł się przekonać, jak w szkole postawione i traktowane jest zawodowe wykształcenie, dające

możność wychowankom samodzielnego prowadzenia pracy w obranym zakresie.

Wystawa mieści się w trzech salach, zaopatrzonych szeregiem tablic, wykresów oraz prac z zakresu kowalstwa, ślusarstwa, ślusarska, górnictwa i t. p.

Liczne eksponaty odznaczają się precyzyjnym wykonaniem i świadczą o pracy i pilności wykonawców.

Ponięważ szkoła nie posiada funduszu na należyte rozwinięcie swych pracowni i na kupno potrzebnych materiałów, dyrektora szkoły ma zamiar szeroko wykonywane przez uczniów prace i uzyskane z tego źródła pieniądze obracać na kupno materiału warsztatowego. W tym wypadku powinny p. o. r. z. e. z. zamierzenia dyrektora przedewszystkiem zakłady przemysłowe, gdyż mają sposobność nabywania rzeczy bezwzględnie tańszych, a z całą pewnością lepszych od masowego wyrobu fabrycznego.

Za urzędzenie wystawy należało się słowa uznania dyrektowi szkoły, szkoda jednakże, iż pokaz trwał tylko dwa dni, skutkiem tego nie wszyscy mogli zeń skorzystać.

Brak przedsiębiorczości. Celem zwalczania drożyzny i ukroścenia paskarstwa, rząd w swoim czasie obniżył dot. od zagranicznych obuwia, ubrania i bielizny.

Ludność odczuwała, liczone bowiem, iż tak radykalne zarządzenie musi spowodować podażąnie skutku.

Tymczasem skończyło się na złudnej nadziei, gdyż hurtownicy, mając zaważone zamówienia towarami drogi, nie mieli zamiaru wytwarzać sobie konkurencji, natomiast detaliści zlekceważyli korzyści okres i nie zajęli się wprowadzeniem tych towarów, tłumacząc się nieznannością rynek zagranicznych i brakiem kapitału.

Przy odrobinie przedsiębiorczości można byłoby ukroczyć zakupy zbiorowo, tymczasem okres ulgowy mijał i ludność w dalszym ciągu zdawała jest na łaskę naszych wytwórców, uprawiających ordynaryjny wyszek.

Ofiary.

— Dr. Kozłowski na Czerwony Krzyż w Gruzji składa zł. 10 — Złotych 7 na sprawozdanie zlotu Ślenskiewicza — Janiszę z Sosnowca.

Z TEATRU.

Teatr sosnowiecki.

Dziś „Ślowski hiszpański” ukaże się po raz drugi na naszej scenie, bogata wystawa, znakomita gra, przepiękne fafice, oraz melodyjna muzyka Fał składa się na całość, że operetka ta zostanie na długo w pamięci widza. Początek o godzinie 8.

„Pajace” Kafal — Gruszczyński jutro w czwartek, miłośnicy opery będą mieli ucztę nielada, gdyż wystąpi na naszej scenie Margot Kafal, Stanisław Gruszczyński, Eugeniusz Maszkowski, Józef Morali, Eugeniusz Narozny, wszyscy znani artyści opery warszawskiej, którzy odgrywają Leoncavallo „Pajaców” w dwóch aktach z prologiem. W części muzycznej wystąpi Jakób Hirsfeld. Początek godzina 8; a chwila rozpoczęcia wejście na salę będzie wstrzymane. Sprzedaż biletów rozpoczęta.

„Piatek „Biały mazur”. Niezawodna operetka, wypenijająca

salę po brzegi doborową publicznością.

Sobota — dla młodzieży. „Hamlet” wystawiony będzie na sobotnim popołudniowym przedstawieniu specjalnie dla uczącej się młodzieży, po cenach minimalnych, od 50 gr. Rola tytułowa wspaniały Włochy Brydziński. Na przedstawienie to wybierają się wszystkie szkoły tak, że prawdopodobnie zabraknie biletów.

Repertuar teatru katowickiego.

Tydzień lotniczy. W nadchodzącą sobotę odbędzie się specjalne przedstawienie na zasilenie funduszu tygodnia lotniczego. Wczoraj będzie nadzwyczajnie uroczyste i doborowe, jak niesie wieść zakupowa w przedstawieniu udział weźmie znana klasyczna tancerka Nina Dolńska. Komitet „Tygodnia lotniczego” bilety już sprzedaje teatr katowicki.

Dziś „Hamlet” występ Brydziński.

Czwartek „Ślowski hiszpański”.

Piatek. Przedstawienie teatru niemieckiego.

Sobota „Biały mazur”.

Czwartek. Królewska Huta. „Czysty inter.”

Czwartek. Ruda. „Czysty inter.”

Niedziela. Cieszyń. Po południu „Czysty inter.” wieczorem „Hamlet”.

Ze Śląska.

Z kraju.

Sąd rozjemczy w sprawie podwyższenia zarobków. Nadzwyczajne posiedzenie sądu rozjemczego, które odbyło się w Katowicach w poniedziałek pod przewodnictwem radcy górnego, Burka, przy udziale przedstawicieli organizacji pracodawców i robotników, zakończyło się wyrokiem arbitrażowym przewodniczącego, gdyż obie partie nie mogły się zgodzić na kompromis.

Robotnicy, jak wiadomo, żądali poprawy zarobków o 15 proc. Wyrok sądzący dotyczy tylko kopalni węgla w Rokitniku, pod ziemią pracującym, przysłał on 5 proc., a nad ziemią pracującym 3 proc. podwyżki, poczynając od 1 października r. b. Podwyżki dla hutników sądzę odmówił. Obie partie — zarówno pracownicy, jak i robotnicy — wyroku nie przyjęły. Ze strony robotników udali się do Warszawy przedstawiciele organizacji zawodowej celem interwencji w kołach rządowych.

Ruch kolejowy na Śląsku. Według nowego rozkładu jazdy czynnych jest na Śląsku polskim w obrębie dyrekcyj Katowickiej dziennie 377 pociągów osobowych. Oprócz tego w czasie od 1 czerwca do 30 września z okazji różnych wyjazdów, kongresów i t. p. p. uszczono 120 pociągów nadzwyczajnych.

Skargi na zanieczyszczenie pociągów powtarzają się coraz częściej, głównie na zanieczyszczenie pociągów osobowych, przybywających do Katowic od strony Dąbrowy Będzina via Sosnowiec. Winowajcami są prawie zawsze żydzi, którzy rozrzucają na podłodze wagonów reszki owoce, pestki, skórki od kiebas i jaj, niedopalone papierosy i t. p. Służba kolejowa winna więcej uważać na tego

rodzaju wybrki podrózników, którzy innym współtowarzyszom podróży w ten „estetyczny” sposób zachowania się „uprzyjemniają” i tak już nie jest przyjemną podróż koleją.

Zebrań restauratorów polskich w Białoku. Od 9 do 10 h. m. odbędzie się w Białoku wszystkich zjazd hotelarzy i restauratorów, na którym omawiana będzie sprawa podrożeń produktów (piwo, wino, wódka i likiery) i środków przeciwko wygórowanym wymaganiom producentów.

Odnaczenie zasłużonego burmistrza. Burmistrz Cieszyń, znany działacz narodowy dr. Jan Milech, odznaczony został krzyżem komandorskim orderu „Polonia Restituta”.

Pozary. W fabryce likierów „Polarski” w Mysławicach powstał pożar, przyczem spalił się magazyn z plecionkami słomianymi do butelek i drugi magazyn z pakulami. Szkoda wynosi 8 tys. zł.

W Brzezincie spaliła się w nocy z soboty na niedzielę stocznia należąca do Winczego Polaczka. Szkoda wynosi 7 tys. zł.

Z Laurahuty-Siemianowic. Na posiedzeniu rady gminnej zwołano podatek od reklam i zysków firmowych. Postanowiono zbudować dwa domy, każdy o 50 mieszkaniskach, dla urzędników i robotników gminnych.

Chelm. W zabudowalni Stefana Madeja, mieszkańca ul. Wólka, gm. Świerza pow. chelmskiego, miał pożar, od którego spalono dom mieszkalny, zabudowę gospodarską, zboże oraz inventarz żywy. Straty wynoszą ogółem 5,975 zł.

Przeprowadzone natychmiast dochodzenie ustaliło, iż podpalenia dokonania mieszkanca tejże wsi Józefa Mił, który przeszedł 4 lata procesując się o sukcesję po s. p. Niemcewiczowej z Stefana Madeja. Aresztowany do winy przyznała się i oświadczyła, że uczyniła to przez zemstę, aby zrujnować Stefana Madeja i w ten sposób unemożliwić mu dalsze prowadzenie procesu. Aresztowaną przesłano do dyspozycji sądu śledczego w Chelmie.

Poznań. Podczas wyścigów, w biegu z przeszkodami, klacz J. Ruliewicza „Dolly II-ga”, pokonawszy się, upadła, przystąpiła do jazdy, zraniła się, zabiła konia, Ruliewicza. Miłośnicy odnieśli ciężkie kontuzje, na szczęście nie zagrażające życiu.

Toruń. Odbyło się w Toruniu uroczyste promowanie absolwentów oficerskiej szkoły artylerii na oficerów. Są to pierwsi oficerowie artylerii, którzy ukończyli normalny dwuletni kurs typu pokojowego. Na uroczystości tej był obecny: generał inspektor artylerii i generał broni Józef Haller, ze swym adiutantem, pułk. Selbor-Marchonich, dowódcą ok. korp. Toruń generał dyw. H. Hubisz, komendant obozu warownego Toruń pułk. Grabowski.

Po wręczeniu przez dowódcę szkoły dyplomów generał Haller ofiarował w imieniu p. prezydenta Rzeczypospolitej primusowi o. podpułk. adiutantowi p. pułk. borskiemu piękną szablę oficerską.

